

Alusta alkaen 69

1 Moos 47

Joosefin isä ja veljet faraon luona

Edellä olemme kuulleet, kuinka Jaakobin eli Israelin jälkeläiset, 66 henkeä, muuttivat Egyptiin nälkää pakoon.

Joosef meni faraon luo ja sanoi: "Isäni ja veljeni ovat tulleet tänne Kanaaninmaasta ja tuoneet mukanaan lampaansa, vuohensa, nautakarjansa ja koko muun omaisuutensa. He ovat nyt Gosenin maakunnassa." (1 Moos 47:1)

Joosef toimii sikäli esimerkillisesti, että hän informoi esimiestään eikä halua huseerata mitään tämän tietämättä; siitäkin huolimatta, että farao on jo antanut Joosefille luvan kutsua väkensä Egyptiin.

Sitten hän otti mukaansa viisi veljeään ja vei heidät faraon eteen. Farao kysyi hänen veljiltään: "Mikä on teidän ammattinne?" He vastasivat faraolle: "Me, sinun palvelijasi, olemme lammaspaimenia, kuten esi-isämmekin olivat." He sanoivat vielä faraolle: "Me jouduimme tulemaan siirtolaisiksi tähän maahan, sillä lampaillamme ja vuohillamme ei ole Kanaaninmaassa syötävää, kun siellä on kova kuivuus. Sallithan, että me, sinun palvelijasi, asetumme asumaan Gosenin maakuntaan." Farao sanoi Joosefille: "Isäsi ja veljesi ovat tulleet luoksesi. Egyptin maa on sinulle avoinna, sijoita heidät asumaan maan parhaaseen osaan. He saavat asua Gosenin maakunnassa, ja jos heidän joukossaan on kyvykkäitä miehiä, niin pane heidät päällysmiehiksi huolehtimaan minun karjoistani." (1 Moos 46:2-6)

Myös farao toimii esimerkillisesti. Hän ottaa Josefin veljet vastaan, vaikka nämä ovat halveksittuja ja saastaisina pidettyjä paimenia. Hän on heille suosiollinen ja sallii heidän asettua karjoineen Goosenin maakuntaan. Lisäksi hän aikoo jopa työllistää heitä: nohevimmat heistä saisivat paimentaan faraon karjaa.

Jumalan sana kehottaa rakastamaan muukalaista.

Herra, teidän Jumalanne, on jumalien Jumala ja korkein Herra, suuri, väkevä ja pelottava Jumala. Hän ei ole puolueellinen eikä häntä voi lahjoa. Hän huolehtii leskien ja orpojen oikeuksista, hän rakastaa muukalaista ja ruokkii ja vaatettaa hänet. Samoin tulee myös teidän rakastaa muukalaista; olettehan itsekkin olleet muukalaisina Egyptissä. (5 Moos 10:17-19)

Tämä kannattaa muistaa, kun näet romanialaisen kerjäläisen polvillaan Aleksanterinkadulla. Jumala ei pidä siitä, että halveksit häntä.

Sitten Joosef haki isänsä ja toi hänet faraon eteen, ja Jaakob tervehti faraota toivottaen hänelle siunausta.(1 Moos 46:9)

Jaakob siunaa faraon. Tapahtumassa on jotain suurenmoista: heikko ja kumara, köyhä vanhus siunaa maailman mahtavimman korkeakulttuurin hallitsijan, supervallan johtajan. Ja farao ilmeisesti

ottaa siunauksen tosissaan vastaan. Hän ymmärtää, että Joosefin isä on Jumalan profeetta, pyhä mies. Onhan hän saanut itse nähdä, kuinka Jumala on ollut Joosefin kanssa ja siunannut hänen maataan Joosefin välityksellä. Tässä on nyt tapahtumassa jotain siitä, mistä Jumala Abrahamille puhui: sinun jälkeläisesi tulevat siunaukseksi kaikille maailman kansoille.

Lopullisestihan tuo tapahtui Jeesuksessa. Hän oli se Abrahamin jälkeläinen, jossa Israelin Jumalan pelastus ulottui koskemaan koko ihmiskuntaa. Mutta jotain esimakua tuosta siunauksesta oli maistettavissa jo pelastushistorian aiemmissa vaiheissa.

Ystävällinen ja kohtelias keskustelu jatkuu, tietenkin tulkin välityksellä. Vai toimikohan Joosef itse tulkkina.

Farao kysyi Jaakobilta: "Paljonko sinulla on ikää?" Jaakob vastasi: "Olen elänyt vaeltajan elämää satakolmekymmentä vuotta. Vähälukuiset ja onnettomat ovat elinvuoteni olleet, eikä niitä ole kertynyt minulle yhtä paljon kuin esi-isilleni heidän vaelluksensa aikana." (1 Moos 47:9)

"Vähälukuiset ovat elinvuoteni olleet", ja kuitenkin mies on jo 130! Tämä ajatustapa selittyy sillä, että hänen isoisänsä Abraham eli 175 vuotta ja isänsä Isak 180 vuotta.

Se, että Jaakobin vuodet ovat olleet onnettomia, on hyvin totta. Edellä olemme kuulleet, kuinka hän joutui pakenemaan veljeään Esauta toiseen maahan. Siellä hänet petettiin naimakaupoissa ja hän sai raataa vuositolkulla petollisen appiukon palkattomana paimenena. Perhe-elämä oli yhtä riitaa. Lopulta hän pakeni perheineen takaisin Kanaanin maahan. Siellä pojat murhasivat Sikemin kaupungin väen ja vetivät Jaakobin joukon päälle kanaanilaisten vihat. Tytär raiskattiin. Oma poika vietti Jaakobin sivuvaimon. Rakas Raakel kuoli. Joosef myytiin orjaksi.

Jaakob on meille muistutuksena siitä, että Jumala voi sallia omilleen tavattoman kovia koettelemuksia. Silti hänen siunauksensa on hänen omiensa päällä, jopa niin vahvana, että he voivat olla siunaukseksi maan mahtaville, kuten faraolle.

Sitten Jaakob hyvästeli faraon, toivotti hänelle siunausta ja lähti hänen luotaan. Joosef sijoitti isänsä ja veljensä Egyptiin asumaan ja antoi heille maaomaisuutta maan parhaasta osasta, Ramseksen maakunnasta, kuten faraon oli käskennyt. Ja Joosef piti huolen isänsä ja veljiensä ja koko suvun elatuksesta antaen kullekin sen mukaan, montako ruokittavaa hänellä oli. (1 Moos 47:10-12)

Nyt ulkonaiset huolet ovat kuitenkin ohitse Jaakobin elämässä. Poika on mahtava hallitusmies ja suku saa asettua elämään huoletta Egyptin parhaaseen maakuntaan.

Joosef ostaa egyptiläiset faraon orjiksi

Missään ei ollut syötävää, sillä nälänhätä oli hyvin ankara, ja Egypti ja Kanaaninmaa olivat nääntymässä nälkään. Joosef kokosi Egyptistä ja Kanaaninmaasta kaiken hopean maksuksi siitä viljasta, joka häneltä ostettiin, ja vei hopean faraon palatsiin. (1 Moos 47:14)

Joosef osoittautuu tässä häikäilemättömän kovaksi ja ankaraksi. Nälänhätä on hänelle mahdollisuus bisneksen tekoon. Hän on sydämessään faraon mies 100 prosenttisesti, eikä sääli kansaa. Näin

Joosef osoittaa, että vaikka hän monissa toimissaan on ennakoiva vertauskuva Messiaasta, ei hän itse ole Messias, vaan perisyynnin saastuttama ihminen, ei yhtään karkeita veljiään parempi.

Ja näinhän asia Uuden testamentin mukaan onkin:

Miten siis on? Olemmeko me muita parempia? Emme lainkaan. Olen jo esittänyt sen syytöksen, että kaikki, niin juutalaiset kuin kreikkalaisetkin, ovat synnin vallassa. Onhan kirjoitettu:

-- Ei ole yhtäkään vanhurskasta,
ei yhtäkään ymmärtäväistä,
ei ketään, joka etsii Jumalaa.
Kaikki ovat luopuneet ja käyneet kelvottomiksi.
Ei ole ketään, joka tekee hyvää,
ei ainoatakaan.
Heidän kurkkunsa on avoin hauta,
heidän kielensä puhuu petollisesti,
huultensa takana heillä on kyykäärmeen myrkkyä,
heidän suunsa on täynnä katkeria kirouksia.
Nopein jaloin he rientävät vuodattamaan verta,
tuhoa ja kurjuutta he jättävät jälkeensä.
Rauhan tietä he eivät tunne,
jumalanpelko on heille vieras. (Room 3:9-18)

Pelkkä rahan kerääminen ei Joosefille riitä vaan hän tähtää pidemmälle.

Kun hopea oli loppunut Egyptistä ja Kanaaninmaasta, tulivat egyptiläiset Joosefin luo ja sanoivat: "Anna meille leipää! Pitääkö meidän kuolla sinun eteesi, nyt kun hopea on lopussa?" Silloin Joosef vastasi: "Tuokaa tänne karjanne, niin minä annan teille syötävää eläimiänne vastaan, jos kerran hopeanne on lopussa." He toivat karjansa Joosefille, ja hän antoi heille syötävää hevosten, lampaiden ja vuohien, nautakarjan ja aasien hinnalla. Näin hän sinä vuonna piti heidät hengissä ruoalla, jonka he saivat karjaansa vastaan. (1 Moos 47:15-17)

Tämä on hyvin erilainen toimintatapa kuin mihin Kristus kehottaa. Joosefilla on selittämistä viimeisellä tuomiolla.

Sitten kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: "Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat. Te saatte nyt periä valtakunnan, joka on ollut valmiina teitä varten maailman luomisesta asti. Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon, ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni." (Matt 25:34-36)

Jotain kristinusko on kai maailmassa noin eettisestikin vaikuttanut. Enää ei voisi kuvitella, että mikään valtio riistää omia kansalaisiaan nälänhädän varjolla. Vaikka kyllä kai sellaista tapahtuu, ja ainakin Maon Kiinassa ja Stalinin Neuvostoliitossa tahallaan aiheutettu nälänhätä oli politiikan väline.

Niin kului se vuosi. He tulivat hänen luokseen seuraavanakin vuonna ja sanoivat: "Herramme, sinä tiedät varmaan, että kaikki hopea on lopussa, ja myös meidän

karjamme ja juhtamme ovat jo joutuneet sinun haltuusi. Meillä ei ole sinulle enää muuta tarjottavaa kuin ruumiimme ja peltomme. Pitääkö meidän peltoinemme tuhoutua sinun edessäsi? Ota meidät ja meidän peltomme ja anna meille leipää, niin me tulemme faraon orjiksi, ja anna meille myös siemenviljaa. Näin me pysymme hengissä eivätkä pelot autioidu." (1 Moos 47:18-19)

Kun ihmisellä on tarpeeksi nälkä, hän tekee melkein mitä tahansa. Sukuni kotiseudulla Kainuussa on torppamme lähellä, Kiantajärven toisella puolella talo, josta kerrotaan kauheaa tapausta. 1800 – luvulla olleen nälänhädän aikana talon lapset säästyivät hengissä, koska he söivät aiemmin nälkään kuolleet vanhempansa. Mutta kyllä he varmaan ennemmin olisivat myyneet itsensä orjiksi keisarille, jos vaan seudulla olisi kierrellyt jonkun Joosefin kaltaisen tyyppin lähettämiä orjien ostajia.

Niin Joosef osti koko Egyptin pellot faraolle, sillä kaikki egyptiläiset myivät hänelle peltonsa, kun nälkä oli käynyt heille ylivoimaiseksi. Näin koko maa tuli faraon omaksi. Joosef teki kansasta faraon orjia kautta koko Egyptin maan. Vain pappien peltoja hän ei ostanut, sillä papit saivat palkkansa faraolta ja pystyivät elämään häneltä saamallaan tuloilla. Siksi heidän ei tarvinnut myydä peltojaan. (1 Mos 47:20-22)

Tämän koko kertomuksen taustalla on aitiologia eli selitys jonkin asiantilan synnystä. Israelilaisia askarrutti se, että naapurimaassa Egyptissä oli niin erilainen hallintomalli ja maanomistus kuin heillä. Tästä löytyi selitys: Joosef oli ostanut maan ja ihmiset faraolle.

Joosef sanoi kansalle: "Minä olen nyt ostanut teidät ja teidän peltonne faraolle. Tässä on teille siemenviljaa, kylväkää peltonne. Mutta sadosta teidän on aina annettava viidesosa faraolle. Neljä viidesosaa siitä jääköön teille siemenviljaksi sekä ravinnoksi itsellenne, talonväellenne, vaimoillenne ja lapsillenne." He sanoivat: "Sinä olet pitänyt meidät hengissä. Pidä meistä huolta edelleenkin, niin me olemme faraon orjia." Ja Joosef säätöi lain, joka vielä nytkin on voimassa Egyptissä, että faraolle oli annettava viidesosa sadosta. Vain pappien pellot eivät joutuneet faraon omistukseen. (1 Moos 47:23-26)

Jaakobin pyyntö

Niin israelilaiset jäivät asumaan Egyptiin Gosenin maakuntaan ja kotiutuivat sinne. He olivat hedelmällisiä ja lisääntyivät runsaasti. Jaakob asui Egyptissä seitsemäntoista vuotta, ja hän eli sadanneljänkymmenenseitsemän vuoden ikäiseksi. Kun hän, Israel, tunsu kuolemansa lähestyvän, hän kutsui luokseen poikansa Joosefin ja sanoi hänelle: "Pyydän sinulta erästä asiaa, jolla voit osoittaa minulle rakkautesi ja uskollisuutesi. Kosketa minua nivusiin ja vanho, ettet hautaa minua Egyptiin. Kun minä olen mennyt lepoon isieni luo, vie minun ruumiini pois Egyptistä ja pane minut isieni hautaan." Joosef vastasi: "Minä teen niin kuin pyydät." Jaakob sanoi: "Vanno se minulle." Joosef vannoi, ja sitten Israel polvistui vuoteelleen ja rukoili kasvot päanalusta vasten. (1 Moos 47:27-31)

”Nivusiin koskettaminen” oli muinainen tapa, jolla tehtiin sitova vala. Siitä kerrotaan edellä Abraham –kertomuksissa. Tällä tavalla Abraham vannotti palvelijaansa, että tämä ei ottaisi Iisakille vaimoa kanaanilaisten tyttäristä.

Jaakob halusi tulla haudatuksi Kanaanin maahan, sillä se oli maa, jonka Jumala oli hänelle ja hänen jälkeläisilleen luvannut. Myös hänen vaimonsa ja esi-isänsä oli haudattu sinne. Kaiken lisäksi Jumala oli luvannut, että hän toisi Jaakobin takaisin Egyptistä.